

Kako je cijepjenje postalo démodé? – 20. riječki dani bioetike: Cijepjenje

„Okrugli“, 20. po redu, Riječki dani bioetike održani su 16. studenoga 2018. u Vijećnici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci u organizaciji Katedre za društvene i humanističke znanosti u medicini navedenog fakulteta, Doma zdravlja Primorsko-goranske županije i Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci. Tema ovogodišnjih Riječkih dana bioetike bila je *Cijepjenje*, kao jedno od aktualnih bioetičkih pitanja današnjice. Šezdesetak prisutnih sudionika jubilarnih 20. riječkih dana bioetike obilježenih ujedno i obljetnicom rođenja pionira bioetike u Rijeci i Hrvatskoj, Ivana Šegote (1938. - 2011.), utemeljitelja i idejnog osnivača manifestacije kakvu u nas poznajemo već dvadeset godina, pozdravio je pročelnik Katedre prof. dr. sc. Amir Muzur, dr. med., apostrofirajući važnost cijepjenja kao jedne od najvažnijih mjera javnog zdravstva prošlosti, ali i budućnosti, istaknuvši liječnike koji su kritično govorili i pisali o cijepjenju i time ukazivali na posebne interese farmaceutske industrije i „pomodarstvo“ u medicini, ne sluteći da će njihove riječi polučiti toliko opasne, ponekad, nekompetentne reakcije.

Program je obuhvatio mnoge perspektive, uključujući kliničku medicinu, dijagnostiku, pravne osnove i etičke implikacije u posljednje vrijeme osporavanog cijepjenja, suočenog sa sumnjama, ali i zabludama jednog od najvećih javnozdravstvenih dostignuća dvadesetog stoljeća. Skup je prvim izlaganjem otvorio prof. dr. sc. Goran Tešović, dr. med. iz Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ s predavanjem *Snaga dokaza u vakcinologiji*, predstavivši razvoj suvremenih cjepiva koja su u posljednjih nekoliko desetljeća podignuta na značajno višu razinu, osiguravajući tako dodatni nadzor, sigurnost i učinkovitost suvremene vakcinologije potkrijepljene dokazima. Prof. dr. sc. Bojana Brajenović-Milić, dipl. ing. sa Zavoda za medicinsku biologiju i genetiku Medicinskog fakulteta u Rijeci u svom izlaganju *Strukturne varijacije genoma i poremećaji autističnog spektra* predstavila je i približila prisutnima poremećaj autističnog spektra i njegove specifičnosti, kako u dijagnostičkom, tako i u statističkom smislu, aludirajući na nove tehnologije koje će zasigurno imati značajan utjecaj na dijagnostiku i klasifikaciju spomenutog neurorazvojnog poremećaja. U predavanju Barbare Kvenić, dr. med. iz Klinike za pedijatriju KBC-a Rijeka, *Alergije*

i cjepiva: istine i zablude, iznijeta je problematika alergija na cjepiva, odnosno, nekih od alergena koji čine sastavnice cjepiva; koje su moguće posljedice, ali i rješenja tog problema. Darko Krnić, dr. med. iz Agencije za lijekove i medicinske proizvode predavanjem *Sigurna primjena cjepiva* pojasnio je princip rada Agencije, točnije, sustava prijavljivanja sumnji na nuspojave cjepiva u Hrvatskoj, ali i pružio statistički pregled usporedbe nuspojava u Hrvatskoj, Europi i svijetu, naglasivši tako pojedine zablude vezane uz cjepiva, odnosno njihovo znanstveno demistificiranje. Izv. prof. dr. sc. Ivana Tucak, dipl. iur. s Pravnog fakulteta u Osijeku auditoriju je približila pravni odnos roditelja i djeteta u kontekstu obaveznog cijepljenja propisanog Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti s naglaskom na prava i dužnosti roditelja koja su, između ostalog, propisana Obiteljskim zakonom Republike Hrvatske. Temu *Cijepljenje: prije i poslije*, u komentorstvu s Doroteom Gastović Bebić, dr. med., dr. sc. Danijela Lakošeljac, dr. med. iz Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije predstavila je kao povijesni prikaz prije ere cijepljenja: što je svijet dobio borbom protiv bolesti preventabilnih cijepljenjem, ali i kako bi „antivakcinalni pokret“ današnjice mogao narušiti javnozdravstvenu sliku budućnosti - vrativši sve na sam početak. Nataša Dragaš-Zubalj, univ. spec., dr. med., također iz Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, okupljenima je u svom izlaganju *Deklaracija o važnosti cijepljenja s osvrtom na praksu* prikazala zblivanja s okruglog stola pod nazivom *Cijepljenje: istine vs. zablude*, koji je organizirala Hrvatska liječnička komora i Hrvatski zavod za javno zdravstvo u suradnji sa Školom narodnoga zdravlja „Andrija Štampar“, na kojem je donesena *Deklaracija o važnosti cijepljenja*. U izlaganju pod naslovom *Program nadstandarda cijepljenja u Domu zdravlja Primorsko-goranske županije* Nataša Dančulović Škalamera, dr. med. predstavila je način suradnje s jedinicama lokalnih samouprava Lovrana, Kastva i Grada Opatije, koji već godinama djeci predškolske dobi osigurava besplatno cijepljenje izvan obaveznog kalendara Republike Hrvatske. Nakon završetka izlaganja predsjednica Organizacijskog odbora doc. dr. sc. Gordana Pelčić, dr. med. zahvalila je svim izlagačima i slušateljima na obradi gorućeg bioetičkog pitanja u posljednjih nekoliko godina te pozvala prisutne da uz prigodan domjenak u auli glavne zgrade Medicinskog fakulteta u Rijeci nastave neslužbenu diskusiju.

Toni Buterin